

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen ylimääräisestä kesäajan maksuhyvityksestä luopuminen 1.6.2024 alkaen / Avskaffande av sommartidens extra gottgörelse för småbarnspedagogikens kundavgifter fr.o.m. 1.6.2024

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 07.03.2024 § 40

207/02.05.00.00/2024

Valmistelija / Beredare: Varhaiskasvatusjohtaja / Direktör för småbarnspedagogik Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi
Toimistos sihteeri / Kanslisekreterare Irene Lönnqvist, irene.lonnqvist(at)sipoo.fi

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan varhaiskasvatuksessa on käytössä kiinteä kuukausimaksu, joka peritään enintään yhdeltätoista kuukaudelta toimintavuoden (1.8–31.7) aikana. Kunta ei voi veloittaa asiakkaita enempää kuin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki kulloinkin säättää, mutta voi päättää pienemmästä maksusta.

Kahden kuukauden yhtäjaksoinen poissaolo kesällä on tuonut maksuhyvityksiä perheille

Vuoden 2016 keväällä Sipoon sivistysvaliokunnassa (21.3.2016, §5) tehtiin päätös, että jos lapsi hoidetaan kotona ennalta sovitusti 1.6–31.7 välisen ajan, varhaiskasvatusmaksua ei peritä kesäkuulta lainkaan (2kk maksuttomuus). Normaalisti asiakkaan tulisi maksaa kesäkuulta puolen kuukauden maksu, jos lapsi on pois kaikki kuukauden toimintapäivät ja heinäkuu on kaikille lapsille maksuton, jos he ovat aloittaneet varhaiskasvatuksessa ennen edellisen vuoden syyskuuta.

Tällä maksuhyvityksellä vastattiin asiakkaiden toiveeseen maksuvapautuksesta, jos lapsi ei käytä palvelua kesäajalla. Lisäksi päätöksellä haluttiin ohjata lapsia lomalle jo kesäkuussa, jotta henkilökunnan kesälomia voitaisiin myöntää tasaisemmin koko kesäajalle ilman sijaisjärjestelyjä. Myös muiden kuntien esimerkit onnistuneista kesäajan hyvityksistä ohjasivat päätöstä maksuhyvitykseen kesäkuun osalta.

Hyödyt eivät ole merkittäviä ja asiakasmaksutuotot kunnalle ovat vähentyneet

Käytännössä lasten poissaoloja ei kuitenkaan ole esiintynyt kesäkuun aikana sellaista määrää, että henkilökuntaa olisi juurikaan voitu vähentää ja myöntää heille kesälomia ilman sijaisjärjestelyjä.

Lisäksi kesäkuun maksuvapautus tuottaa hallinnollista lisätyötä eikä kuitenkaan anna perheille merkittävää rahallista hyötyä siinä määrin kuin ennen uusimpia asiakasmaksulainmuutoksia, jolloin monien perheiden maksut alenivat tai poistuivat kokonaan.

Kesäkuun asiakasmaksukertymät ovat olleet 20 000–30 000 euroa pienemmät kuin saman vuoden toukokuussa, mikä johtunee kesäkuun hyvitysten lisäksi myös siitä, että perheet ovat voineet irtisanoa tulevien esikoululaisten tai tulevien koululaisten varhaiskasvatuspaikat kesäkuusta alkaen.

01/22	02/22	03/22	04/22	05/22	06/22	07/22	08/22	09/22	10/22	11/22	12/22	yhhteensä
110 218	112 225	121 099	115 405	126 654	97 395	9 444	103 655	112 524	108 692	113 865	115 430	1 246 604
01/23	02/23	03/23	04/23	05/23	06/23	07/23	08/23	09/23	10/23	11/23	12/23	yhhteensä

118514	115549	91 078	106357	96 871	76 777	6 986	93 558	88 384	101301	99 508	95 102	1 089 986
--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	-----------

Kuva 1. Asiakasmaksutulot vuosina 2022 ja 2023 (lähde: Tietovarastoraportointi, Sipoon kunta)

Luovutaan ylimääräisistä maksuhyvityksistä

Useimmissa kunnissa on vähitellen luovuttu ylimääräisistä asiakasmaksuhyvityksistä ja noudatetaan asiakasmaksulain mukaista hinnoittelua. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat pienentyneet tuloajamuutosten ja sisarhyvitysmuutosten jälkeen monilla asiakkailla ja kustannusvaikutus puolen kuukauden maksun osalta ei ole monillekaan niin suuri kuin aiemmin.

Lisäksi maksuhyvityksestä luopumisella kompensoidaan lakimuutoksista aiheutuvia tulomenetyksiä kunnalle. Myös kunnan tuottavuusohjelmaan etsitään säästöjä kaikilta toimialoilta ja varhaiskasvatuksen toimialalla on mahdollisuus lisätä tuloja poistamalla ylimääräinen kesäkuun asiakasmaksuhyvitys. Vuositasolla säästö voi olla noin 10 000–20 000e riippuen maksuhyvityksen käyttäjämäärästä.

Toimivalta

Sipoon hallintosäännön mukaan (26 §) Valiokunta päättää maksuista, tuloajoista, vuokrista ja muista korvauserusteista, mikäli se voimassa olevien säännösten mukaan on mahdollista.

Esittelijä / Föredragande Varhaiskasvatusjohtaja / Direktör för småbarnspedagogik Keski-Oja Mervi

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää poistaa ylimääräisen asiakasmaksuhyvityksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1.6.2024 alkaen, jolloin kesä-heinäkuun ennalta sovitusta poissaolosta ei anneta kahden kuukauden hyvitystä vaan kesäkuun poissaolosta hyvitetään asiakasmaksulain mukaisesti puolikas varhaiskasvatusmaksu.

Bildningsutskottet beslutar att avskaffa extra gottgörelsen i småbarnspedagogikens kundavgifter fr.o.m. 1.6.2024, så att inte gottgörsele av två månaders avgift beviljas mera för på förhand anmäld frånvaro i juni-juli utan för frånvaro i juni gottgörs halva avgiften enligt klientavgiftslagen.

Käsittely / Behandling Pykälän käsittely keskeytettiin klo 20.26 ja siirryttiin käsittelemään § 43. Pykälän käsittelyä jatkettiin klo 20.58 § 44 käsittelyn jälkeen.

Käydyn keskustelun perusteella esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Sivistysvaliokunta päättää säilyttää ylimääräisen asiakasmaksuhyvityksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Kesä- ja heinäkuulta ei peritä lainkaan asiakasmaksua perheiltä, jotka sitoutuvat pitämään lapsensa pois varhaiskasvatuksesta yhtäjaksoisesti 1.6.-31.7 välisen ajan. Viimeinen ilmoittamispäivä kesä-heinäkuun asiakasmaksuhyvitykseen ilmoitetaan perheille vuosittain kesäjärjestelyiden info-viestissä.

Behandlingen av paragrafen avbröts kl. 20.26 och behandlingen flyttades till § 43. Behandlingen av paragrafen fortsatte kl. 20.58 efter behandlingen av § 44.

Utifrån den förda diskussionen ändrade föredraganden sitt förslag att lyda enligt följande:

Bildningsutskottet beslutar bevara den extra gottgörelsen i småbarnspedagogikens kundavgifter. I juni och juli krävs det ingen kundavgift alls av familjer som förbinder sig att hålla sina barn utanför småbarnspedagogiken under en sammanhängande tid 1.6.-31.7. Den sista anmälningdagen för gottgörelsen av kundavgiften meddelas för familjerna årligen i infomeddelandet angående sommararrangemangen.

Päätös / Beslut

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens ändrade förslag.

Liitteet / Bilagor